

ARBORETUM ŽAMPACH

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2018

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2018

(2018 – Arboretum Žampach akreditováno společností ArbNet do druhého stupně v mezinárodní síti arboret, otevřen smyslový park)

OBSAH

1. ÚVODNÍ SLOVO
2. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ARBORETU
3. ČLENSTVÍ A SPOLUPRÁCE
4. ODBORNÁ ČINNOST
 - 4.1 PŘEDNÁŠKY A EXKURZE
 - 4.2 VÝSADBA 2018
 - 4.3 EVIDENCE A INVENTARIZACE ROSTLIN
 - 4.4 INFORMAČNÍ TABULE A JMENOVKY ROSTLIN
 - 4.5 INDEX SEMINUM 1/2018
 - 4.6 FYTOGEOGRAFICKÉ ČLENĚNÍ A MĚŘENÍ TEPLIT
5. MARKETING A PUBLIC RELATIONS
 - 5.1 PAMÁTKY A TURISTICKÉ CÍLE
 - 5.2 KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE
 - 5.3 STATISTIKY NÁVŠTĚV
 - 5.4 PUBLIKAČNÍ ČINNOST
6. OHLÉDNUTÍ SE ZA PŘEDCHOZÍMI LETY
7. ROZVOJ
 - 7.1 ZÁMĚRY DO BUDOUCNA
 - 7.2 PODPORUJÍ NÁS
8. PRACOVNÍ TÝM
9. PODĚKOVÁNÍ, KONTAKTY

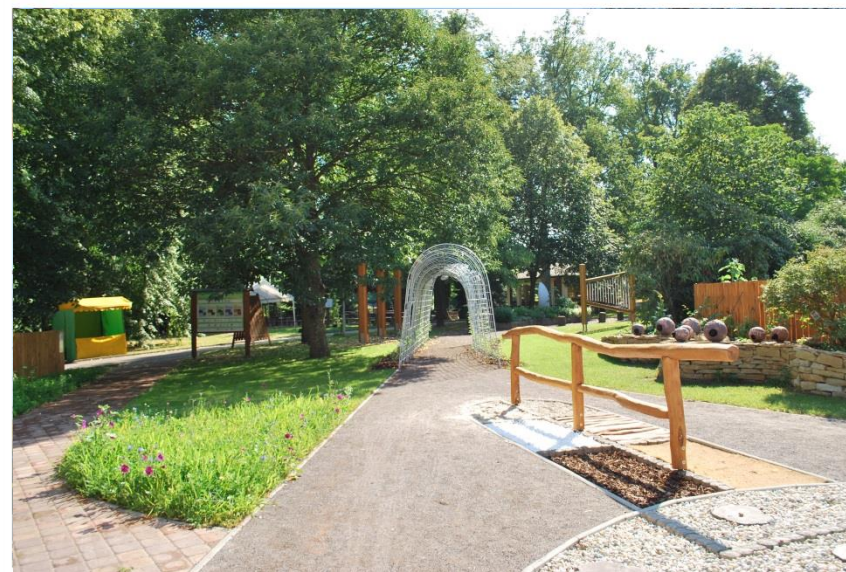
1. ÚVODNÍ SLOVO

Arboretum Žampach se nachází ve Východních Čechách v podhůří Orlických hor pod zříceninou hradu Žampach ve stejnojmenné obci Žampach. Arboretum je součástí Domova pod hradem Žampach, příspěvkové organizace Pardubického kraje. Jedná se o zařízení, poskytující pobytové, ambulantní a terénní sociální služby osobám se zdravotním postižením - mentálním, smyslovým, tělesným i kombinovaným. Arboretum se rozkládá na ploše cca 4 ha a je členěno do 3 částí – Dolní park (pod silnicí), Horní park a park ve vnitřním zámeckém areálu. Veškeré tyto části jsou státem chráněnou kulturní památkou (rej. č. 4167/3).

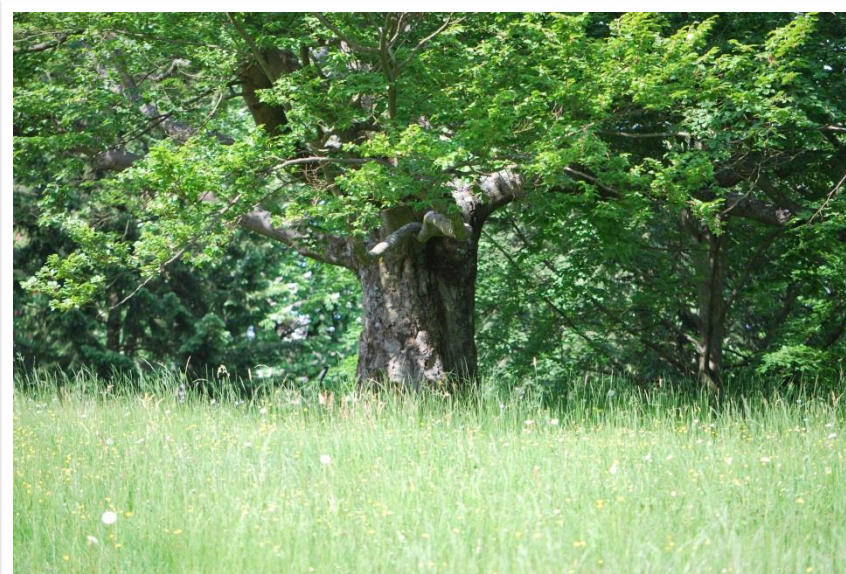
Specifickým cílem Arboreta Žampach je vytvářet podmínky k navazování kontaktů obyvatelů Domova (uživatelů sociálních služeb) s širší veřejností a umožnit jim využití přírodního prostředí k relaxacím, odpočinku i pracovním terapiím.

Úprava zámeckých parků v anglickém stylu pochází z doby činnosti manželů Anny a Františka Lützowových, nejvýznamnějších majitelů žampašského zámku, kteří zde pobývali v letech 1884 – 1933 a souvisí s větší přestavbou zámku z této doby. Manželé Lützowovi nechali na konci 19. století upravit hradní areál. Byla zde postavena dnes již zaniklá dřevěná rozhledna a lávka spojující předhradí s hradem a provedena konzervace zbytků zdí. V roce 1945 došlo k prohlášení o konfiskaci statku i zámku a od roku 1950 byl rozhodnutím ONV v Žamberku v národní správě. Do konce osmdesátých let 20. století došlo k velkému zanedbání parkových ploch zámku i zámeckého areálu.

Od roku 1990 zde dochází k průběžným obnovám parků, rozsáhlé výsadbě sbírkových dřevin, rekonstrukcím památkových objektů a výstavbě nových objektů. Ve vnitřním areálu jsou doplňovány herní prvky, hřiště a zoo koutky pro poskytování zooterapie s cílem vytvářet příjemné kulturně sociální prostředí pro veřejnost i obyvatele Domova. Od roku 2007 je Arboretum Domova pod hradem Žampach členem Unie Botanických zahrad České republiky, s čímž souvisí i plnění kritérií v oblasti ochrany a péče o sbírkové dřeviny, ale i předávání informací a pořádání naučných akcí pro veřejnost. V roce 2018 proběhla ve vnitřním areálu výstavba smyslového parku s chodníčky doteků, vůní a chutí, navíc obohacenými o herní a cvičební prvky k aktivizaci zraku a sluchu. Téhož roku se arboretum zařadilo s akreditací 2. stupně do mezinárodní sítě arboret, kterou spravuje společnost ArbNet se sídlem Morton (USA).

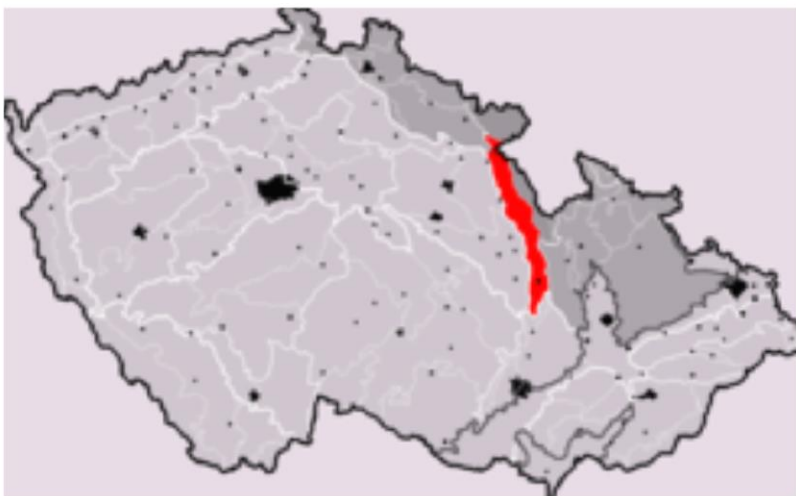
Vnitřní areál – náhled do smyslového parku.

Dolní park - léto 2018.

Pískovcové kvádry v horním parku před Zámeckou lávkou - podle místní pověsti „Čertovy kameny“.

Podorlická pahorkatina na mapě Česka.

2. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ARBORETU

Arboretum Žampach patří mezi všeobecná arboreta, ale zahrnuje také významnější tematické sbírky některých rodů dřevin, např. borovice, jedle, smrk, dub, šácholan, buk, bříza, jinan a jasan. Sbírkový fond obsahuje okolo 120 rodů a více než 700 druhů dřevin, včetně u nás vzácně zastoupených druhů. Informační systém arboreta zahrnuje venkovní poznávací okruh prostřednictvím informační tabulí a jmenovek u jednotlivých dřevin. Dále pak elektronické mapy a rejstříky, které jsou přístupné z webových stránek www.uspza.cz.

Geografické údaje a členění arboreta – nachází se v lokalitě podhůří Orlických hor ve výšce okolo 440 m. n. m. V této části Podorlicka se nachází permský zlom a krajina je zde typická červenými slínami a pískovci.

Geologické členění - podle geologického členění se jedná o oblast permokarbonu a terciér boskovické brázdy a orlické pánve. V okolí zříceniny hradu Žampach se vyskytují skalky a skalní výchozy v severní části permské orlické pánve. Je zde popsán výskyt hornin – **karbonát, pískovec, slepenec** (konglomerát). Geologická lokalita je doporučena k ochraně a má geovědně - historický význam, je geoturistickou zajímavostí (geotopem), má významný studijní profil a regionálně-geologický význam (mapování).

Další informace o geologické lokalitě jsou přístupné z: <http://lokality.geology.cz/3321>

Geomorfologické členění

Arboretum se nachází v oblasti Podorlické pahorkatiny, geomorfologického celku ve východních Čechách v Pardubickém a Královéhradeckém kraji, který zasahuje malou část i do Polska. Hranice mezi Podorlickou pahorkatinou a Orlickými horami není v přírodě zřejmá. Pod celkem Podorlické pahorkatiny, v němž se nachází Arboretum Žampach, je Žamberská pahorkatina. Pohoří je geologicky velice pestré a je budováno granodiority, žulovými porfyry, fylity, vyvřelými gabrodiority, slínovci a řadou dalších. Podrobné informace o geomorfologickém členění jsou přístupné z:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Geomorfologick%C3%A9_%C4%8Dlen%C4%Bn%C3%AD_%C4%8Ceska

3. ČLENSTVÍ A SPOLUPRÁCE

Arboretum Žampach jako člen Unie botanických zahrad České republiky (od 8. 2. 2007) plní kritéria členství v oblasti evidence, péče a ochrany o pěstované druhy dřevin a jejich viditelné označení jmenovkami. Mimo udržování sbírkového fondu dřevin je otevřeno potřebám výzkumu a výuky. **Účastní se vzdělávacích akcí a navazuje spolupráci s botaniky, dendrology i znalci z oboru ochrany přírody a krajiny.** Dochází zde k průběžnému rozšiřování venkovního tabulového poznávacího okruhu o jednotlivých druzích dřevin, aktualizaci jmenovek, poskytování informací veřejnosti prostřednictvím vedení elektronického informačního systému, rejstříků, map výsadby, webových stránek <http://www.uspza.cz/arboretum>, facebook <https://www.facebook.com/arboretumzampach/>, ale i organizovaných skupinových a individuálních prohlídek s průvodcem.

V roce 2018 byla vyžádána spolupráce v oblasti posouzení zdravotního stavu několika dřevin s ohledem na jejich ochranu a bezpečnost. Podle vydaných posudků došlo k realizaci ochrany dřevin.

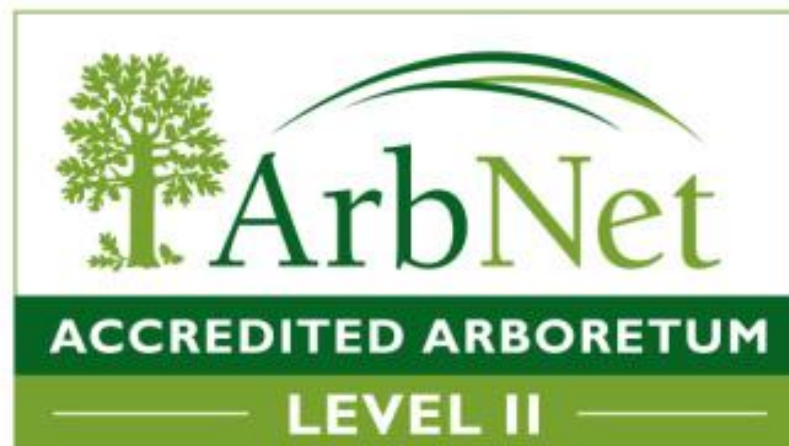
12. 2. 2018 si v Arboretu Žampach dendrologové z ÚEL SAV Nitra odebrali vzorky z *Nothofagus antarctica* a dalších jemu nejbližše příbuzných dřevin (*Quercus robur*, *Quercus dentata*, *Quercus macranthera*, *Quercus rubra*, *Fagus orientalis* a *Fagus sylvatica*) v rámci evropského výzkumného programu k ověření hypotézy, nakolik jsou introdukované rostliny jako je *Nothofagus antarctica* odolné vůči nemocem a škůdcům a naopak, nakolik se nemoce či škůdci šíří na dřeviny se zdejším původním výskytem.

V březnu 2018 byla Arboretu Žampach uznána akreditace 2. stupně v mezinárodní síti arboret společností ArbNet, se sídlem Morton (USA). Společnost sdružuje arboreta na mezinárodní úrovni a mimo jiné sdílí jejich vzájemné zkušenosti a odborné rady prostřednictvím sociálních sítí.

Proběhli zde osobní konzultace, týkající se pojmenování dřevin v souladu s mezinárodní nomenklaturou, ale i posouzení jejich zdravotního stavu s **Ing. Zdeňkem Blahníkem**, dendrologem, soudním znalcem z oboru ochrany přírody, který je také členem Mezinárodní dendrologické společnosti (IDS) a Německé dendrologické společnosti (DDG). Specializuje se na taxonomii rodu *Lonicera*. Od roku 2002 je světovou registrační autoritou (ICRA) pro tento rod.

Tým pro výzkum ze SAV, pobočky Biologie dřevin, Nitra

Ze dne biologické rozmanitosti.

Z měření stromů geodety.

4. ODBORNÁ ČINNOST

Arboretum Žampach nabízí a provádí exkurze školám, zájmovým spolkům, spolupracujícím organizacím a dalším zájemcům. Organizují se zde kulturní, společenské a sportovní akce pro širokou veřejnost a dále poznávací programy pro skupiny nebo individuální prohlídky s průvodcem.

Dochází zde k průběžnému rozšiřování venkovního tabulového poznávacího okruhu o jednotlivých druzích dřevin, aktualizaci jmenovek, poskytování informací veřejnosti prostřednictvím vedení elektronického informačního systému, rejstříků, map výsadby, fotogalerie dřevin, webových stránek <http://www.uspza.cz/arboretum>, facebook <https://www.facebook.com/arboretumzampach/>

4.1 EXKURZE

Dne 22. 5. 2017 se Arboretum Žampach připojilo k Mezinárodnímu dni biologické rozmanitosti (International Day for Biological Diversity), který byl vyhlášen Valným shromážděním OSN v prosinci 1994. Arboretum Žampach ho v letošním roce oslavilo spolu s dětmi - mladšími žáky základní školy v Písečné. Děti se v arboretu zajímaly o rozmanitost druhů původních i introdukovaných dřevin, bylin a živočichů. Byly také poučeny o jejich ochraně a péči. Součástí exkurze byla ekovýchova a třídění odpadů. Navštívily naše hospodářství, vyzkoušely si hippoterapii - jízdu na koních, krmení kamerunských ovcí a trénovaly své smysly v nově vznikajícím Smyslovém parku. V trvalkových záhonech našly několik náletů, které si odnesly sebou k budoucí výsadbě.

Rozmanitost přírody přispívá také k rozmanitým činnostem, které jsou v ní vykonávány. S tím souvisela také další exkurze, „**Měření stromů geodety**“.

Budoucí zeměměřiči /geodeti/ nám v rámci své praxe změřili hned několik stromů v Arboretu Žampach. Žáci druhého ročníku Průmyslové střední školy v Letohradě v doprovodu vyučujících zacílili praktickou výuku geodézie na poměrně složitý úkol - měření stromů. Mimo výšky několika původních stromů nám změřili také obvod kmenů ve výšce 130 cm, obvod koruny v nejširším místě a také souřadnice měřených stromů. K měření použili metodu tzv. "totálního měření" s přesností na 1 - 2 cm. Smyslem byla především geodetická práce v přírodním prostředí.

17. 10. 2018 jsme v Arboretu Žampach oslavili vsazením lípy srdčité, kultivar 'WINTER ORANGE' 100. výročí vzniku samostatného Československa i světový Den stromů. Spolu s námi také členové mužského vokálního kvarteta Q VOX a jejich benefiční koncert pro Domov pod hradem Žampach.

V roce 2018 zde bylo celkem provedeno okolo 737 účastníků plánovaných exkurzí, stáží a návštěv arboreta, památek a Domova. Mezi nimi byly děti mateřských, základních a středních škol, členové zahrádkářských i jiných spolků a organizací. Pozornost byla věnována také individuálně objednaným i neobjednaným návštěvám ze zahraničí v počtu okolo 300 návštěvníků.

Součástí exkurzí byly také návštěvy Domova pod hradem Žampach, sociálně terapeutických dílen s ukázkami výroby v keramických a sklářských dílnách i činností v zahradnictví a pomocném hospodářství při péči a chovu domácích hospodářských zvířat.

Zajímavá byla také exkurze „**Dřeviny napříč profesemi**“. Několik členů České lesnické společnosti, odborníků dendrologických profesí, se zúčastnilo prohlídky místních sbírkových dřevin a zároveň koncertu talentovaných kytaristů ze ZUŠ Petra Ebena Žamberk, uváděného PhDr. Hanou Chvátilovou - ředitelkou školy. Společné zážitky při koncertu a prohlídce nás přivedli k mnoha úvahám a výměně názorů v oblasti mykologie, dendrologie, meteorologie a také myšlenky, kolik profesí je dřevinami propojeno, tedy jejich vývojem a účelovým zpracováním.

Den stromů a výročí 100 let od vzniku samostatného Československa

Dřeviny napříč profesemi

4.2 VÝSADBA 2018

V roce 2018 byla v Arboretu Žampach realizována výsadba okolo 130 druhů rostlin

Abies forrestii	Ceanothus 'Threwithen Blue'	Helleborus niger
Abies lasiocarpa	Cistus×argenteus 'Silver Pink'	Hemerocallis fulva
Acer carpinifolium	Convallaria majalis	Hemerocallis 'Superlative'
Acer circinatum	Cornus kousa	Hyssopus officinalis
Acer davidii 'Rosalie'	Cudrania tricuspidata	Chamaemelum nobile 'Flore Pleno'
Acuba japonica 'Dentata'	Cupressus bakeri	Chamaerops humilis
Aesculus assamica	Cupressus macnabiana nevadensis	Iris 'Autumn Princess Hollandica'
Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Cupressus sempervirens	Iris 'Blue magic'
Aesculus woerlitzensis var. Ellwangeri	Cyclamen hederifolium	Lavandula officinalis
Aesculus×carnea 'Variegata'	Cydonia oblonga 'Vranja'	Leucojum vernum
Akebia quinata	Cymbopogon citratus	Levisticum officinale
Amelanchier canadensis	Dendrobium nobile	Liatris floristan alba
Aronia melanocarpa 'Nero'	Dendrobium nobile	Liatris spicata
Aucuba japonica 'Longifolia'	Dendrobium nobile	Lilium orientalis
Brachychiton acerifolius	Dendrobium nobile	Lilium orientalis 'Sensi'
Brachychiton discolor	Fragaria 'Renesance'	Lilium regale 'Beijing Moon'
Brachychiton rupestris	Fragaria 'Senga Sengana'	Lilium regale 'Prime Ice'
Caltha palustris	Fragaria 'Maranell'	Lilium 'Prunotto'
Camelia japonica	Gleditsia triacanthos 'Rubylace'	Lilium 'Tribal Dance'

Lonicera caerulea var. kamtschatica	Quercus ×bimundorum 'Crimschmidt'	Sciadopitys verticillata 'Sternschnuppe'	Vitis vinifera 'Vostorg'
Lonicera henryi	Quercus ×rudkini	Sequoja sempervirens 'Adpreassa'	Wisteria brachybotrys
Lonicera henryi 'Copper Beauty'	Quercus robur 'Fastigiata Purpurea'	Sophora japonica 'Regent'	' White Silk'
Lonicera henryi 'Copper Beauty'	Quercus robur 'Cristata'	Stevia rebaudiana	Wisteria floribunda
Melissa officinalis	Quercus suber	Syringa reticulata	' Murasaki Noda'
Mentha ×piperita 'Chocolate'	Quercus turneri 'Pseudoturneri'	Syringa vulgaris	Wisteria floribunda
Mentha ×piperita	Quercus×hispanica 'Diversifolia'	Syringa vulgaris 'Souv.d'Alice Harding'	' Violacea Plena'
Mentha suaveolens 'Variegata'	Rhus ×pulvinata	Syringa vulgaris 'Madame Lemoine'	Wisteria frutescens
Monarda didyma	Rosa 'Susan Williams - Ellis'	Tetradium daniellii	'Longwood Purple'
Ocimum basilicum	Rosa 'Darcey Bussell'	Thymus vulgaris	Wisteria macrostachya
Olea europaea	Rosa 'Miniature Orange'	Thymus vulgaris	'Blue Moon'
Olea europaea	Rosa 'Moonlight'	Tilia cordata 'Winter Orange'	Wisteria sinensis 'Amethyst'
Origanum vulgare	Rosa 'Nostalgie'	Tilia nobilis	
Paeonia suffruticosa 'Pink Parfait'	Rosa palustris	Tulipa 'American Dream'	
Phalaenopsis	Rosa rubiginosa	Tulipa 'Bell Song'	
Pinus aristata 'Pešek'	Rosa 'Sister Elizabeth'	Tulipa 'Frozen Night'	
Pinus tabuliformis	Rosa 'Veilchenblau'	Tulipa 'Leen Van de Marks'	
Pittosporum tenuifolium	Rosa 'Yellow Fairy'	Ulmus minor	
Pittosporum tobira	Sabal minor	Vaccinium corymbosum	
Pittosporum undulatum	Salvia officinalis	Vitis vinifera 'Jupiter'	
Plectranthus montanus	Satureja montana	Vitis vinifera 'Lidi'	
Punica granatum 'Flore Pleno'		Vitis vinifera 'Pomerančová'	

4.3 EVIDENCE A INVENTARIZACE ROSTLIN

Arboretum Žampach jako člen UBZ ČR vede odbornou evidenci rostlin prostřednictvím katalogizace v systému Florius. Databáze Florius je společný projekt Unie botanických zahrad ČR a Botanické zahrady hl. m. Prahy. Slouží k evidenci pěstovaných rostlin i ke zveřejnění odborných údajů o pěstovaných rostlinách na webovém rozhraní. Program vznikl koncem roku 2005 v Botanické zahradě hl. m. Prahy, během roku 2007 se do programu zapojily další botanické zahrady. Evidence rostlin je potřebná k odborné činnosti i pro naplnění závazků vycházejících z mezinárodních smluv o genetických zdrojích. Program je postupně rozšiřován o nové funkce, které usnadňují uživatelům zápisy a vyhledávání. Zaměstnanci arboreta se pravidelně účastní školení o možnostech využití funkcionalit databáze Florius, pořádaných UBZ ČR. On –line katalog Arboreta Žampach je přístupný veřejnosti přes webové rozhraní z: <http://www.florius.cz/zampach/>.

Arboretum Žampach vede také vlastní odborné informace o sbírkovém fondu, které jsou přístupné z: http://www.uspza.cz/index_sub.php?id=5600. Obsahem elektronicky zpracovaných informací jsou rejstříky dřevin, jejich inventarizace, zařazení do čeledí a řádů, fotogalerie s popisky, mapy a plány výsadby, tabule jednotlivých 16 poznávacích stanovišť, odborné články a doporučené publikace.

V roce 2018 byly konzultovány změny v pojmenování s Ing. Zdeňkem Blahníkem a zařazení do čeledí a řádů s Ing. Pavlem Sekerkou. Po té proběhla aktualizace podle doporučení a nové zařazení dřevin do čeledí a řádů dle systematiky molekulárně botanického systému: Angiosperm Phylogeny Website (<http://www.mobot.org/MOBOT/research/APweb/> srovnáno z <http://www.theplantlist.org/>). Změny byly prozatím aplikovány v rejstříku čeledí a řádů, který je možné zobrazit na webových stránkách a dále na jmenovkách nově vyhotovených pro Dolní park. Na opravách a úpravách jmenovek v terénu, případně přeurčení druhů dřevin se průběžně pracuje a změny jsou zaznamenávány do elektronicky zpracovaných informací o jednotlivých druzích dřevin, dostupných z webových stránek.

4.4 INFORMAČNÍ TABULE A JMENOVKY ROSTLIN

Arboretum nabízí návštěvníkům kvalitní informace o stromech a keřích zastoupených ve výsadbě, a to formou informačních tabulí přímo v parku i formou tištěných informačních materiálů. Informační systém arboreta zahrnuje mimo jiné poznávací okruh, na jehož stanovištích jsou k dispozici základní informace o více než 100 rodech dřevin, jejichž zástupce lze v místě snadno vyhledat. Základem poznávacího okruhu je 16 oboustranných informačních tabulí a více než 700 informačních cedulek dřevin. Ucelené informace jsou k dispozici také v elektronické podobě na webových stránkách v sekci Arboretum <http://www.uspza.cz/rejstriky-vysadby-dreviny-a-fotografie#>.

Ve vnitřním areálu byly doplněny informační cedule „Naši ptáci a savci“, doplňující koutek s dřevořezbami ptáků a savců, v nově otevřeném smyslovém parku byla instalována informační a edukační tabule o jeho možnostech využití s použitím písma v symbolech a audiobedekrem pro nevidomé. Dále byla vytvořena informační tabule „Rarity ve světě stromů“ upevněna na zeď budovy u vstupu do areálu. V Dolním parku byly doplněny jmenovky k jednotlivým stromům.

4.5 INDEX SEMINUM 1/2018

Seeds collected in the Arboretum Žampach

1. *Abies firma*
2. *Abies homolepis*
3. *Abies koreana*
4. *Abies numidica*
5. *Acer campestre*
6. *Acer ginnala*
7. *Acer pseudoplatanus*
8. *Aesculus hippocastanum*
9. *Akebia quinata*
10. *Betula ermanii*
11. *Betula jacquemontii*
12. *Calycanthus floridus*
13. *Camellia sinensis*
14. *Catalpa bignonioides*
15. *Cercis siliquastrum*
16. *Cornus nuttallii*
17. *Crataegus crus-galli*
18. *Crataegus pinnatifida*
19. *Cryptomeria japonica*

20. *Cunninghamia lanceolata*
21. *Eucommia ulmoides*
22. *Exochorda racemosa*
23. *Exochorda serratifolia*
24. *Fagus sylvatica*
25. *Fraxinus excelsior*
26. *Fraxinus ornus*
27. *Fraxinus quadrangulata*
28. *Gymnocladus dioica*
29. *Halesia carolina*
30. *Hamamelis virginiana*
31. *Ilex aquifolium*
32. *Juniperus scopulorum*
33. *Kalopanax pictus*
34. *Koelreuteria paniculata*
35. *Kolkwitzia amabilis*
36. *Larix kaempferi*
37. *Paeonia suffruticosa*
38. *Paulownia tomentosa*
39. *Philadelphus coronarius*
40. *Photinia parvifolia*

41. *Planera aquatica*
42. *Platanus × hispanica*
43. *Poncirus trifoliata*
44. *Pseudotsuga menziesii*
45. *Pterocarya fraxinifolia*
46. *Quercus macranthera*
47. *Quercus palustris*
48. *Quercus robur*
49. *Quercus rubra*
50. *Sequoiadendron giganteum*
51. *Sorbus koehneana*
52. *Staphylea pinnata*
53. *Stewartia sinensis*
54. *Styrax japonica*
55. *Taxus baccata*
56. *Tilia cordata*
57. *Tilia nobilis*
58. *Tsuga canadensis*
59. *Ulmus laevis*
60. *Wisteria floribunda*

61. *Zanthoxylum simulans*

Seeds from natural populations

62. *Acer campestre*
63. *Acer pseudoplatanus*
64. *Carpinus betulus*
65. *Castanea sativa*
66. *Crataegus laevigata*
67. *Fraxinus excelsior*
68. *Ulmus glabra*

Wollemia nobilis a *Araucaria araucana* mají vzhledem ke klimatickým podmínkám v naší oblasti své zimní stanoviště v malém botanickém skleníku a letní na skalce ve vnitřním areálu.

4.6 FYTOGEOGRAFICKÉ ČLENĚNÍ A MĚŘENÍ TEPLIT

Fytogeografické členění

Z botanického hlediska se Česko člení do 3 fytogeografických oblastí, které se dále dělí do 6 podoblastí a 99 okresů.

Zmíněnými třemi oblastmi jsou termofytikum, mezofytikum a oreofytikum. Převážnou část území zabírá mezofytikum. Arboretum Žampach se nachází v mezofytiku ve fytogeografické oblasti okresu Žamberecko. Mezofytikum je charakterizováno přechodem mezi teplomilnou a chladnomilnou květenou. Mezi výškové stupně v této oblasti patří stupeň suprakolinní (kopcovinný) a submontánní (podhorský, vrchovinný).

Měření teplot

V arboretu se uplatňují faktory vyplývající ze specifických podmínek místních, včetně mikroklimatických. Hodnoty měření teplot jsou od roku 2010 získávány pomocí meteorologické stanice - MATRIX II a počítačově zpracovávány pomocí SW - WS 2308-LED. Od 13. 12. 2013 je čidlo k měření teplot přemístěno z budovy zahradnictví do velkého zahradního altánu ve vnitřním parkovém areálu domova (naměřené teploty nemohou být ev. ovlivněny žádným zdrojem tepla z budovy).

Průměrná denní teplota – je vypočítaná z hodnot naměřených v 7, 14 a 21 hodin ($x+y+z=X:3$ =průměrná denní teplota).

Minimální teplota za 24 hodin – je vypočítaná (vysledovaná) jako nejnižší teplota naměřená během 24 hodin každého dne (od 00.00 do 23. hodiny); zaznamenáno m. stanicí - tabulky

Maximální teplota za 24 hodin - je vypočítaná (vysledovaná) jako nejvyšší teplota naměřená během 24 hodin každého dne (od 00.00 do 23. hodiny); zaznamenáno m. stanicí – tabulky

Hodnoty o průměrných měsíčních teplotách, nejvyšší a nejnižší měsíční teplotě jsou zaznamenávány v tabulkách. Dále jsou vyhodnocovány a sledovány průměrné, nejvyšší a nejnižší roční teploty za posledních deset let.

Průměrná teplota v roce 2018 byla 10,9 °C, přičemž nejvyšší roční teplota byla naměřena dne 5. 7. 2018 a to 38,9 °C a nejnižší roční teplota byla naměřena dne 28. 2. 2018 a to -13,7 °C.

5. MARKETING A PUBLIC RELATIONS

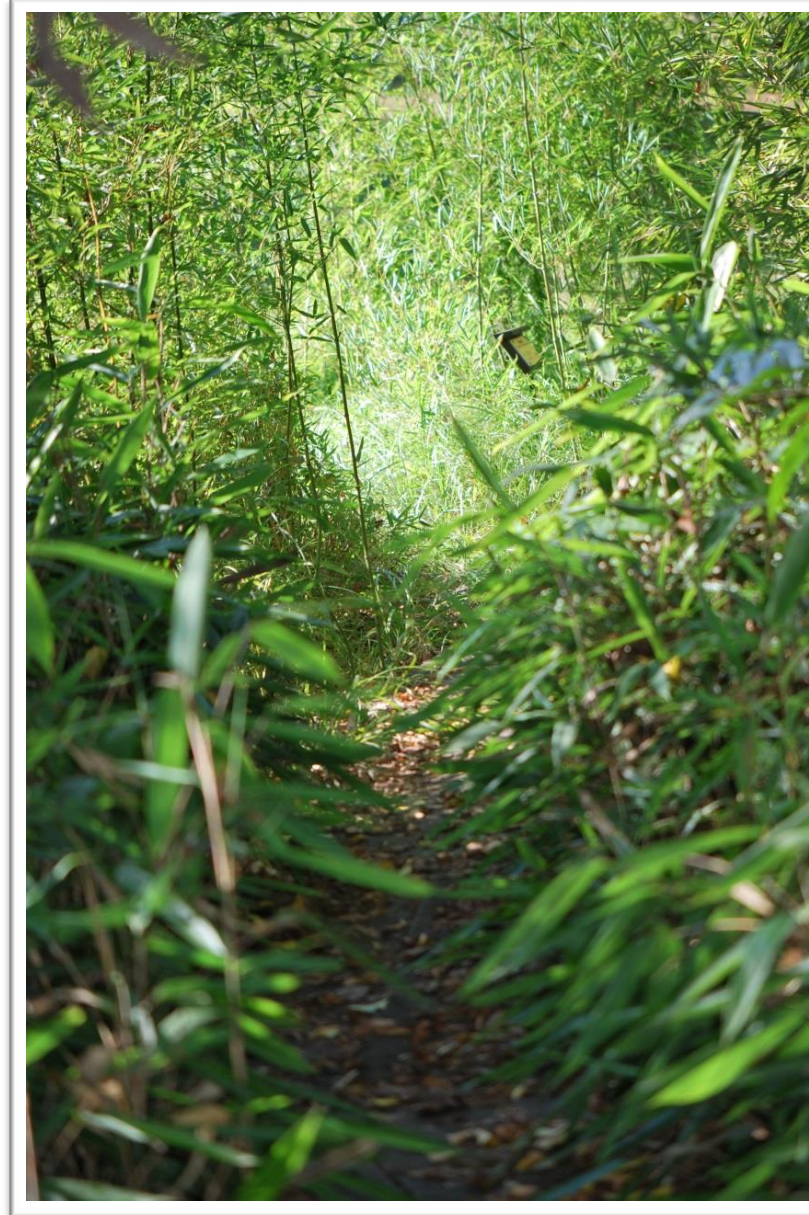
V průběhu roku navštíví arboretum množství návštěvníků kulturních, sportovních a společenských akcí, plánovaných organizovaných skupinových exkurzí a také individuálních prohlídek. Domov pod hradem Žampach je pořadatelem nebo spolupořadatelem tradičních akcí s větším počtem účastníků. K dispozici nabízí své prostory i ostatním pořadatelům, ať už na sportovní akce, orientační běh, pochody nebo i k pořádání kulturních a společenských akcí a to koncertů, divadla, muzikoterapie, svatebních obřadů a duchovních mší. Vstup do arboreta a na většinu akcí je zdarma, výjimkou je Letní hudební festival pod hradem Žampach.

K dalším důležitým akcím Arboreta Žampach pro veřejnost **patří předem domluvené exkurze a vzdělávací akce**. Zázemí veřejnosti poskytuje Turistické informační centrum s venkovní terasou ve vnitřním areálu. Arboretum a zámecké parky na Žampachu jsou veřejnosti přístupné po celý rok. Organizované prohlídky je třeba domluvit písemně, mailem nebo telefonicky. **Prohlídky kaple, botanického skleníku a zařízení jsou umožněny po předchozí domluvě a s průvodcem**. Individuálním i skupinovým návštěvám z řad široké veřejnosti jsou k dispozici informační programy zaměřené na přírodní a památkové hodnoty místa.

O jednotlivých akcích jsou vedeny záznamy prostřednictvím fotodokumentace, tiskových zpráv, komentářů na webových stránkách a sociálních sítích. Propagace probíhá prostřednictvím plakátů, bannerů a mediálních upoutávek včetně osobního doporučení a pozvánek. Přehled o počtech účastníků je evidován kvalifikovaným odhadem a průběžně zaznamenáván.

Pro veřejnost jsou zpracovávány informační a orientační materiály v podobě různých letáků, brožur, map, cedulí, fotografických upoutávek a videozáznamů včetně turistického značení i aktualizace různých odkazů. Na portálech mapy.cz jsou např. uvedeny odkazy na zdejší turistické cíle <https://en.mapy.cz/zakladni?x=16.4324045&y=50.0379711&z=17&source=fir m&id=12882969>

Arboretum Žampach vydává každoročně výroční zprávu o své činnosti.

Cestička bambusáři v Dolním parku.

Lapidárium s informační tabulí o historii hradu ve vnitřním areálu.

5.1 PAMÁTKY A TURISTICKÉ CÍLE

Informace zaměřené na památky a turistické cíle jsou k dispozici na venkovních cedulích a jejich podrobné zpracování včetně odborných článků, videozáznamů a zvukových záznamů jsou přístupné z: <http://www.uspza.cz/prohlidka-pamatek>

V ROCE 2018 BYL DO ZIMNÍ ZAHRADY INSTALOVÁN INFORMAČNÍ KIOSEK A V CHODBĚ DO ZIMNÍ ZAHRADY BYLA DOPLNĚNA VITRÍNA O NÁLEZY STŘEDOVĚKÉ HRADNÍ KERAMIKY, ZAPŮJČENÉ Z VÝCHODOČESKÉHO MUZEA V PARDUBICÍCH, MGR. CEJPOVOU.

ZÁMECKÉ PARKY - ARBORETUM ŽAMPACH - POZNÁVACÍ OKRUH - DENDROLOGICKÉ ZAJÍMAVOSTI

VYHLÍDKA - PANORAMA ORLICKÝCH HOR - HORNÍ ZÁMECKÝ PARK ŽAMPACH

ZÁMECKÁ KAPLE SV. BARTOLOMĚJE Z R. 1713

ZÁMECKÁ BUDOVA Z R. 1672

ZÁMECKÁ STUDNA

ZÁMECKÁ STODOLA

LAPIDÁRIUM A ZAHRADNÍ ALTÁN

PÍSKOVCOVÝ PRANÝŘ Z R. 1693

DŘEVĚNÁ ZÁMECKÁ LÁVKA Z R. 1886

BAROKNÍ PÍSKOVCOVÁ SOCHA KRISTA - ECCE HOMO Z R. 1758,

DŘEVĚNÁ ZVONIČKA A OBECNÍ KŘÍŽ

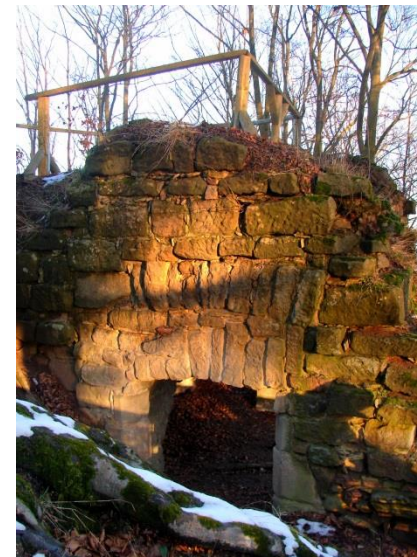
*PAMÁTNÍK DR. FRANTIŠKA LÜTZOWA (*1849 - †1916)*

HRADNÍ KOPEC SE ZŘÍCENINOU HRADU ŽAMPACH Z KONCE 13. STOL.

PROHLÍDKA Z HISTORIE OBCE ŽAMPACH, LETECKÉ SNÍMKY

ČERTOVY KAMENY V ARBORETU ŽAMPACH

NĚKOLIK FOTOGRAFIÍ TURISTICKÝCH CÍLŮ, PAMÁTEK A NÁHLEDY DO ARBORETA ŽAMPACH.

Svatby v Arboretu Žampach

5. 2 KULTURNÍ, SPORTOVNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE

V přírodních prostorách Arboreta Žampach a rekonstruované, vytápěné kapli sv. Bartoloměje i v zahradním altánu se každoročně koná řada kulturních, sportovních a společenských akcí pro veřejnost i naše klienty. Výčet akcí je uveden v seznamu, akce vyznačené tučně se pořádají tradičně každoročně, již více než 10 let. V roce 2018 nás prostřednictvím těchto akcí navštívilo okolo 6030 účastníků a dále okolo 300 svatebčanů.

Romantická zákoutí zámecký parků arboreta tvořená starověkými stromy a rozmanitou novou výsadbou sbírkových dřevin i květenou podrostů se nabízejí snoubencům ke konání svatebních obřadů a fotografování svateb. V roce 2018 se zde konaly tři svatební obřady. Termíny svateb je zapotřebí rezervovat předem.

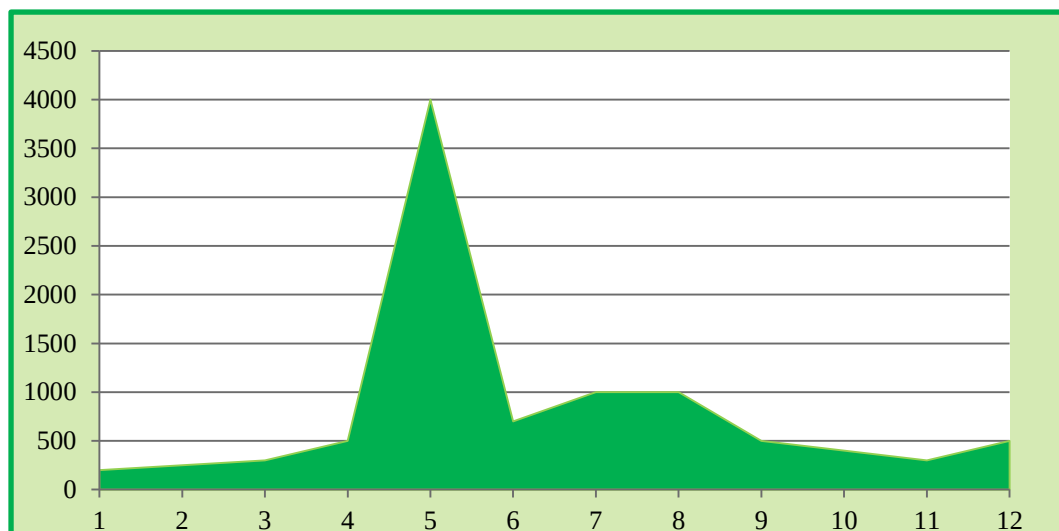
PŘEHLED AKCÍ 2018:

- 6.1. *Tří králová besídka a průvod*
- 19. 1. *Křišťálové a tibetské mísy*
- 25. 2. *Masopust – průvod obcí Žampach*
- 23. 3. *Divadlo – Animo Žamberk*
- 5. 5. ***Pochod přes tři hrady***
- 22. 5. *Mezinárodní den biologické rozmanitosti*
- 30.4. *Pálení čarodějnic*
- 2.6. ***Zámecká slavnost, dětský den a den otevřených dveří***
- 14.7. ***Letní hudební festival pod hradem Žampach***
- 24.8. *Křišťálové a tibetské mísy*
- 26.8. ***Žampašská pout' sv. Bartoloměje***
- 8. 9. *Pohybové odpoledne pro klienty*
- 9. 10. ***Den otevřených dveří***
- 17.10. *Den stromů - Benefiční koncert Q-VOX*
- 7.12. ***Vánoční jarmark a dětské dílny a Adventní koncert***

FOTOGRAFIE Z TRADIČNÍCH AKCÍ KONANÝCH V ROCE 2018

Celkové počty návštěvníků v roce 2018 v jednotlivých měsících

5.3 STATISTIKY NÁVŠTĚV

Arboretum Žampach je celoročně volně přístupné veřejnosti, vstup je zdarma. Pro neorganizované návštěvy, tedy návštěvy mimo akcí, exkurzí a stáží je k dispozici poznávací okruh dřevin v arboretu, památek a turistických cílů i Turistické informační centrum s přivoláním obsluhy v uvedené otevírací době. Celkové počty návštěv jsou uváděny odhadem.

Celkový počet návštěv Arboreta Žampach v roce 2018 je odhadován na 9.650 osob, včetně účastníků exkurzí, kulturních, sportovních a společenských akcí a turistů.

Organizovaných exkurzí skupinových i individuálních s průvodcem se v roce 2018 účastnilo na **737 osob.**

Počty účastníků kulturních, sportovních a společenských akcí z řad veřejnosti činily v roce 2018 okolo **6030 osob.**

Počet zahraničních návštěv je odhadován na 300 v roce 2018. Jednalo se o skupinové i individuální exkurze, stáže a další hosty z Maďarska, Itálie, Kréty, Německa, Anglie, Polska a Slovenska.

V průběhu roku 2018 se v Arboretu Žampach konaly tři svatební obřady. **Počet svatebčanů byl okolo 300 celkem.**

Zbývající počty jsou odhadované počty turistických víkendových i sezónních návštěv, mimo akce a exkurze. Pro rok 2018 je tento počet **volně přichozích návštěv odhadován na více než 2583 osob.**

FOTOGRAFIE Z NĚKTERÝCH SKUPINOVÝCH NÁVŠTĚV EXKURZÍ A STÁŽÍ V ARBORETU ŽAMPACH V ROCE 2018

5.4 PUBLIKAČNÍ ČINNOST

V roce 2018 byla zajišťována publikace rostlin Arboreta Žampach prostřednictvím poznávací fotogalerie, ale i informací na webových stránkách a fb Arboreta, kde jsou pravidelně ukládány aktuální činnosti i fotodokumentace jejich vývoje včetně náhledů do parků v průběhu ročních období. <https://www.facebook.com/arboretumzampach/>

Od února 2018 je publikační činnost Arboreta Žampach zajištěna také účastí v mezinárodní síti arboret splněním akreditace II. stupně u společnosti ArbNet se sídlem v Mortonu, USA.

<http://arbnet.org/morton-register/arboretum-%C5%BEampach>

Na jaře roku 2018 byly zpracovány pracovní listy pro žáky základních škol „Morfologická charakteristika dřevin v Arboretu Žampach a další zajímavosti“ a pracovní listy „Smyslový park“ – poznávání pěti smysly pro žáky prvního stupně základních škol. Dále byla instalována informační tabule „Rarity ve světě stromů“ o největších, nejobemnějších a nejstarších stromech a klonech stromů ve světě stromů.

Smyslový park byl opatřen edukační tabulí o jeho využití s použitím výrazů v symbolech, pro snadnější chápání textu osobám se zdravotním postižením. Obsah textu je také přístupný ve zvukové nahrávce, načtením QR kódu umístěného na tabuli. Dále byly informace o využití smyslového parku publikovány v tisku a prostřednictvím sociálních sítí.

Pro snadnější orientaci návštěvníků arboreta a místních památek byl vytvořen informační leták Arboretum Domova pod hradem Žampach.

<https://www.uspza.cz/index.php?id=10572>

6. OHLÉDNUTÍ SE ZA PŘEDCHOZÍMI LETY

Přehled činnosti od roku 2004 do roku 2018

Větší rekonstrukce nebo investiční akce v zahradě od roku 2004 (dostavby, přístavby, novostavby):

- 2004 - zahradní altán, lapidárium, panoramatická vyhlídka na Orlické hory
- 2006 - TIC, veřejně přístupný internet v souvislosti s informačním systémem arboreta
- 2007 - dětské hřiště (nové herní prvky), počátek rekonstrukce prostoru „ skalka“
- 2008 - skalka pod lávkou u dětského hřiště
- 2009 - doplnění herních prvků o trampolínu, stolní tenis
- 2010 - rekonstrukce hřiště na míčové hry u altánu, vitrína v altánu vhodná pro výstavu semen a plodů místních stromů
- 2011 - prořezávání lip v rámci projektu „Zdravější stromy pro zítřek“
 - označení sbírky čarovníků na skalce
 - sadová realizace bylinného patra v horním parku podle návrhu Ing. H. Hanyšové
 - aktualizace hlavního informačního panelu
- 2012 - instalace automatického závlahového systému v části Horní park a Skalka
 - instalace nového informačního panelu
 - příprava informačního panelu pro část Dolní park
- 2013 - instalace informačního panelu v Dolním parku
 - obnovení hlavní zpevněné cestičky k lokalitě "U pěti dubů"
- 2014 - zhotovení "leteckých prohlídek" zámeckého areálu a hradního vrchu Žampach
 - otevření malého botanického skleníku Arboreta Žampach
- 2015 - oplocení Horního parku
 - založení nového záhonu s bylinným patrem v Horním parku, doplnění o závlahový systém
- 2016 -17 - zookoutek s kamerunskými ovci, dřevorezby
- 2017 – 18 - smyslový park, dřevorezby s přístřeškem, výsadba cibulovin, zahájení výstavby nové cesty v DP

V roce 2009 se uskutečnilo v arboretu Žampach setkání členů Unie botanický zahrad (srpen 2009). Dvoudenní program s přednáškami zaměřenými na cestování a poznávání flóry. Přednášející se věnovali především oblastem - Madagaskar, Peru, Sarawak nebo Mexiko. Součástí programu byla exkurze účastníků do Alpinária v Sedloňově. Akce se zúčastnilo 38 reprezentantů arboret a botanických zahrad z mnoha koutů České republiky.

Dne 15. října 2009 způsobil v parku kalamitu sníh. Poničeno bylo přibližně 40 stromů, u některých z nich nebyla možná náprava a došlo k jejich vykácení. Po dobu 14 dnů byl z důvodu bezpečnosti park pro návštěvníky uzavřen. V této době se likvidovaly škody způsobené nečekaným přívalem sněhu.

V roce 2010 započala rekonstrukce hřiště na míčové hry v areálu u altánu. Dokončeno bylo v roce 2011. V altánu byla v prosinci 2010 umístěna vitrína, která byla v prosinci 2011 přemístěna do zimní zahrady a slouží pro výstavu plodů a semen některých vzácných druhů stromů. Ve venkovním altánu zůstala bedna pro uložení kuzelek a pálek na stolní tenis.

V roce 2011 (podzim) byla zrealizována sadová úprava v horním parku. Došlo k vybudování ostrůvku a osazení rostlinami bylinného patra podle návrhu Ing. H. Hanyšové. V horním parku u vstupu na vzdušnou lávku byly instalovány pískovcové kvádry, připomínající podle místní pověsti „Čertovy kameny“. Tyto kameny byly objeveny při rekonstrukci opěrné zdi v dolní části Horního parku arboreta podél silnice vedoucí do Písečné. Kameny instaloval ak. soch. René Tikal. Proběhlo také prořezání lip v rámci projektu „Zdravější stromy pro zítřek“.

V roce 2012 byl pro vysazené bylinné patro instalován automatický závlahový systém. Návrh vznikl u firmy Hunter, veškeré práce zajistila firma AZ zahrada. Tento systém je využíván v Horním parku a později byl nainstalován i na prostor Skalky. U jednotlivých záhonů lze nastavit automaticky se spouštějící závlahu, ale lze využít přenosných trysek, kterými jsme schopni zajistit závlahu i mimo záhony s bylinným patrem. Dokončena byla také výroba nové informační cedule, která napomáhá příchozím návštěvníkům lépe se orientovat v celém místním areálu a přibližuje i zajímavosti, které jsou zde k vidění.

V roce 2013 byly v Dolním parku instalovány informační cedule v lokalitě u rybníčku, kde se návštěvníci mohou dočíst něco o bambusech. Dále pak byla instalována informační cedule v lokalitě U pěti dubů, kde se vyskytuje chráněná bledule jarní (*Leucojum vernum*). Společně s touto instalací proběhlo zpevnění cesty, vedoucí k ohništi a lokalitě U pěti dubů. V horní části dolního parku u veřejného parkoviště byla instalována oboustranná informační cedule s informacemi a fotografiemi zajímavých míst a kulturních památek, které se zde nacházejí. Druhou stranu tvoří mapa dolního parku s uvedením jednotlivých názvů dřevin. Tato mapa slouží nově také jako podklad pro interaktivní mapu, kterou najdete na stránkách <http://www.uspza.cz/mapa/>.

V roce 2014 v červnu byl otevřen malý **botanický skleník** Arboreta Žampach. Je určen pro aktivizační činnost uživatelů Domova. Pro veřejnost je přístupný pouze s průvodcem. Skleník byl vybaven elektronickým zabezpečovacím systémem a automatickou závlahou. Svě místo zde našla flora subtropického pásma a také drobné ptactvo, akvarijní a jezírkové ryby. Odkaz zde: <http://www.uspza.cz/index.php?id=11020>

V roce 2015 postihly Arboretum Žampach škody v důsledku silné noční bouře. Došlo také k oplocení Horního parku z důvodu ochrany sbírkových dřevin před volně žijící zvěří, která zde v předešlých letech páchala značné škody. Přístupnost do parku se tímto nijak neomezila, pouze přibýly na vchodech/východech samouzavírací branky. Na podzim zde vznikl nový ohraničený záhon s bylinným patrem. Doplněn byl o závlahový systém. Pořízeno a zavěšeno bylo šest ptačích budek (rehkovník, špačkovník, sýkorník).

V roce 2016 byla zahájena výstavba zoo koutku pro kamerunské ovce a to včetně výběhu, který bude volně přístupný veřejnosti. V horním parku byl instalován „Hmyzí hotel.“

V roce 2017 byl otevřen zookoutek s kamerunskými ovci, byla instalována informační cedule do horního parku s naučnými prvky z oblasti ekologie i botaniky a dále informační a naučné cedule k chovu domácích a hospodářských zvířat i podrobněji zpracované informace k vzácným dřevinám – wolemii a blahočetu. Na podzim došlo k zahájení výstavby **smyslového parku, jehož otevření se uskutečnilo v roce 2018.**

HISTORICKÉ FOTOGRAFIE MANŽELŮ LÜTZOWOVÝCH, NEJVÝZNAMNĚJŠÍCH MAJITELŮ ŽAMPAŠSKÉHO PANSTVÍ (1884 – 1933). MIMO JINÉ BYLI MILOVNÍKY ROSTLIN I ZVÍŘAT. JSOU POVAŽOVÁNI ZA ZAKLADATELE MÍSTNÍHO ARBORETA. „A ŽE TO TU S NIMI ŽILO“ ...O TOM VYPOVÍDÁ I FOTOGRAFIE Z HRADNÍ SLAVNOSTI.

Fotografie ze slavnosti odbývané na hradě Žampach v roce 1891, tedy v době, kdy poměry mezi Lützowovými a obcí byly ještě přátelské.
Na lavičce vlevo hrabě Lützow, v bílých šatech hraběnka.

Portréty manželů Lützowových – fotografie z doby restaurování obrazů.

7. ROZVOJ

7.1 ZÁMĚRY DO BUDOUČNA

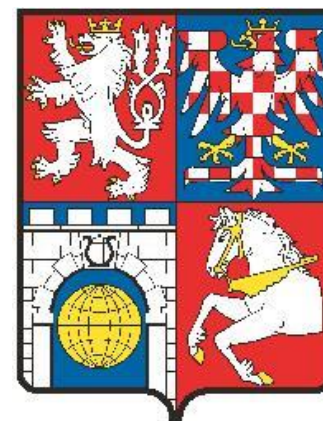
Poznávací okruh a informační systém arboreta v současné době zahrnuje pouze dvě části arboreta – vnitřní areál a Horní park arboreta. Je zde nainstalováno celkem 16 oboustranných naučných panelů. Záměrem je rozšíření o dolní část zámeckého parku, která je svojí rozlohou největší. V roce 2018 byly instalovány jmenovky k jednotlivým dřevinám v Dolním parku. **Záměry zahrnují také další úpravy a to především zpracování a instalaci naučných informací prostřednictvím oboustranných panelů a rozšíření zpevněných chodníků pro návštěvníky Dolního parku arboreta**, který je **vzácný výskytem chráněných bledulí jarních** (*Leucojum vernum*) starověkými duby, výsadbou původních dřevin, sbírkou javorů metasekvojí, smrků a dalších druhů dřevin, ale i krajinným uspořádáním a lučním společenstvím.

Na Zámecké slavnosti a Letním hudebním festivalu byly zpracovány kmeny smrků dřevosochařem, který jim vepsal podobu ptáků a savců, vyskytujících se na našem území. O několika druzích našich původních ptáků a savců pojednává také text na informační tabuli, která má přiblížit i jejich život kolemjdoucím návštěvníkům.

Ve vnitřním areálu byl vybudován a slavnostně otevřen „**Smyslový park**“. Cílem „Smyslového parku“ je umožnit setkávání a navazování kontaktů dětem i dospělým, zdravým i osobám se zdravotním postižením a poskytnout aktivaci, stimulaci a relaxaci smyslů všem přichozím. Hlavním posláním je navázání pozitivních společenských kontaktů mezi obyvateli Domova a návštěvami arboreta. Do budoucna by mělo dojít k rozšíření smyslového parku o „Domácí dvorek“ s drobnými hospodářskými zvířaty.

7.2 PODPORUJÍ NÁS – ZŘIZOVATEL, NADACE, GRANTY, SPONZOŘI A DÁRCI

Pardubický kraj

zřizovatel Domova pod hradem Žampach

Město Žamberk

Město Letohrad

Obec Žampach

Obec Dlouhoňovice ... a další dárci, kteří nám přispěli v roce 2018 do veřejné sbírky.

8. PRACOVNÍ TÝM

ARBORETUM ŽAMPACH

ORGANIZAČNÍ SOUČÁST DOMOVA POD HRADEM ŽAMPACH

ORGANIZAČNÍ SCHÉMA

Domov pod hradem Žampach

IČ: 00854271, DIČ: CZ 00854271

příspěvková organizace

Pardubického kraje

**PaedDr. LUDĚK GRÄTZ, ŘEDITEL ORGANIZACE
A KURÁTOR SBÍRKOVÉHO FONDU**

zajišťuje a zodpovídá za:

- 1) rozhodování o sbírkovém fondu**
(doplňování a vyjímání)
- 2) rozhodování o informačním systému
a veřejné a vědecké databázi fondu**
(obsah a rozsah)
- 2) rozhodování o poskytování
sbírkového materiálu**

VEDOUCÍ ARBORETA ŽAMPACH

Mgr. Jiřina Matějčková, pověřená vedením

zajišťuje a zodpovídá za:

- 1) údržbu sbírkovém fondu**
- 2) údržbu informačním systému**
- 3) údržbu veřejné a odborné databáze fondu**
- 4) veřejnou přístupnost sbírek, průvodcovství a doplňkové programy pro organizované skupiny**
- 5) přístupnost sbírek pro studijní a vědecké účely škol a členských organizací Unie botanických zahrad ČR**

PRACOVNÍCI POVĚŘENÍ ÚDRŽBOU ZÁMECKÝCH PARKŮ A ARBORETA:

Nejedlík Milan, E-mail: zahradnik1.uspza@email.cz

Bednářová Monika, E-mail: zahradnik2.uspza@seznam.cz

Děkujeme zřizovateli zařízení, všem dárcům, sponzorům a dobrovolníkům za jejich příspěvky v podobě darů i pomocných činností, díky nimž se daří naplňovat specifické cíle a poslání Arboreta Žampach - vytvářet podmínky k navazování kontaktů obyvatelů Domova (uživatelů sociálních služeb) s širší veřejností a umožnit jim využití přírodního prostředí k relaxacím, odpočinku i pracovním terapiím.

Velké poděkování za rozvoj rozmanitého přírodního prostředí a rekonstrukci místních památek patří řediteli Domova pod hradem Žampach, PaedDr. Luděkovi Grätzovi a celému pracovnímu týmu, jenž se podílel na více než 30-ti leté realizaci výsadby sbírkových dřevin a celkové údržbě těchto prostor. V současné době jsou prostory arboreta využívány pro kulturně sociální styk obyvatel Domova s širokou veřejností na velmi vysoké úrovni. Velice si vážíme odborné pomoci a doporučení spolupracujících specialistů z oblasti dendrologie, botaniky, ochrany přírody a krajiny.

Poděkování patří také pracovníkům pověřeným údržbou arboreta a zámeckých parků za vytrvalost a pomoc ke zlepšování zdejšího prostředí při výkonu sociálně aktivizačních činností s klienty Domova.

Děkujeme také všem, kteří přispěli svými pozitivními i negativními podněty a nápady na zlepšení prostředí i vztahů s veřejností.

KONTAKTY:

Mgr., Jiřina Matějčíková, pověřená vedením arboreta
MOBIL. TEL.: 604 846 410,
tel.: vnitř. linka - provolba: č.124,
E-mail: info@uspza.cz

PaedDr., Grätz Luděk, ředitel domova
MOBIL. TEL.: 603 878 659, Přímá linka: 465 635 220

Adresa:

Domov pod hradem Žampach
Žampach č.p.1
564 01 Žamberk

příspěvková organizace Pardubického kraje

IČ: 00854271 DIČ: CZ00854271

Tel. ústředna: 603 569 564, 465 618 184, 465 618 134, fax: 465 618 137

Serv. pro SMS zprávy : 605 244 309

Bank.spojení : 102125664/0600

Elektr. adresa: uspza@uspza.cz

Informace na stránce: <http://www.uspza.cz>

Kde nás najdete? [plánek](#) [50°2'16.598"N,16°25'52.702"E](#)

VÝROČNÍ ZPRÁVU ZA ROK 2018 ZPRACOVALA MGR. JIŘINA MATĚJČÍKOVÁ.

„Ještě jednou se vrátíme zamyšlení, kde prudce květ voněl, že svedl nás z cesty, když šerivým stříbrem tekl nad potoky večer“ ...Antonín Sova